

RÄTTIGHETS CENTRUM NORRBOTTEN

Utbildningskatalog 2024

Rättighetscentrum Norrbotten är en antidiskrimineringsbyrå. Vårt uppdrag är att arbeta mot diskriminering och för lika rättigheter och möjligheter. Som en del av detta erbjuder vi information, utbildning och processledning till verksamheter som vill:

- Förebygga diskriminering och kränkningar
- Öka kunskapen om diskrimineringslagstiftningen
- Öka kunskapen om normer, makt och mekanismer bakom diskriminering
- Främja en trygg och inkluderande arbets-, organisations- och skol/lärmiljö
- Få stöd i arbetet med aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen
- Öka tillgängligheten inom verksamheten

Vårt uppdrag utgår från diskrimineringslagen och utbildningarna fokuserar därför särskilt på frågor om lika rättigheter som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck, och ålder – de egenskaper som skyddas av lagen.

OM VÅRA UTBILDNINGAR

INNEHÅLL:

Läs mer om våra olika utbildningar nedan. Varje utbildningsinsats utformas i dialog med beställaren. Det är möjligt att kombinera moment i nedanstående utbildningar på olika sätt och göra tillägg enligt era önskemål. Utbildningarna anpassas alltid efter målgrupp.

LÄNGD OCH FORM:

Utbildningens längd varierar mellan en timme och en heldag eller t o m ett par heldagar. Våra utbildningar genomförs i form av föreläsningar med inslag av grupparbeten, metodövningar och samtal. Vi kan genomföra utbildningar på plats eller digitalt.

VAD KOSTAR DET?

Kostnaden för en utbildningsinsats varierar beroende på omfattning i tid och antal personer, nödvändigt för- och efterarbete, ev. resekostnader och är alltid förhandlingsbar. Vi är inte momspliktiga.

Kontakta oss gärna! Ring 0920-25 99 81/85, mejla rattighetscentrum.norrbotten@sensus.se eller använd formuläret: <https://rattighetscentrum.se/norrbotten/kontakta-oss/bestallning-av-informations-uthildningsinsats/>

Våra utbildningar

GRUNDUTBILDNING

Vår grundutbildning syftar till att ge deltagarna kunskaper om och reflektera kring mänskliga rättigheter och diskriminering, och hur normer, makt och diskrimineringsfrågor hänger samman. Utöver grundläggande kunskap om diskrimineringslagen får deltagarna reflektera över hur vi påverkas av olika normer och hur vi alla bidrar till att inkludera och exkludera andra människor från sociala sammanhang, ofta omedvetet.

Områden som kan belysas är bland andra följande:

- Vad är diskriminering? Vad är mångfald? Hur hanterar vi olikheter?
- Diskrimineringslagen – rättigheter, skyldigheter och möjligheter
- Begrepp: normer, jämlikhet, jämställdhet, likabehandling m.m.
- Normer, värderingar, fördomar, attityder
- Förebyggande arbete mot diskriminering, likabehandlingsarbete inom organisation och hos individ

Som alla våra utbildningar anpassas den efter behov och målgrupp – den funkar därför bra även för ungdomar.

TID: 2–6 timmar - gärna en halvdag
FORMAT: Föreläsning, samtal och övningar
MÅLGRUPP: Arbetsplatser, skolor, föreningar.

AKTIVA ÅTGÄRDER I ARBETSLIVET

Föreläsning och workshop i flera steg

Att arbeta förebyggande mot diskriminering och främjande för lika rättigheter är en skyldighet enligt diskrimineringslagen. Aktiva åtgärder handlar dels om att förebygga diskriminering, dels om att främja lika rättigheter och möjligheter oavsett alla sju diskrimineringsgrunder. Ett väl genomfört arbete kan innebära många positiva förändringar för arbetsmiljön, arbetstagarnas hälsa och engagemang, verksamhetens resultat och dess förmåga att rekrytera och behålla kompetens.

Vi erbjuder utbildning och processtöd för att öka arbetsgivares, fackligt förtroendevaldas och arbetstagares kännedom om vad arbetet med aktiva åtgärder innebär, vilka steg som måste genomföras på en arbetsplats för att uppfylla lagens krav och vad de syftar till. Nedan beskrivs tre olika insatser – vi är gärna också bollplank och erbjuder handledning kopplat till er process kring aktiva åtgärder och/eller framtagande av styrande dokument kopplade till antidiskriminering. Omfattningen kommer vi tillsammans överens om.

→ EN ARBETSPLATS FÖR ALLA – introduktion till aktiva åtgärder

Vi inleder med en översikt om vad förbudet mot diskriminering innebär och går igenom diskrimineringslagens krav gällande aktiva åtgärder och processen med att arbeta med undersökning, analys, åtgärder och utvärdering. Vi presenterar också verktyg för förebyggande arbete mot olika former av diskriminering på arbetsplatsen. Här berörs särskilt chefers och ledningsgruppers roll i arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter på arbetsplatser.

TID: 2–4 timmar
FORMAT: Föreläsning, samtal och övningar
MÅLGRUPP: Arbetsplatser samt fackförbund

→ VÄXTHUSET: undersök din arbetsplats

Växthuset är ett verktyg för att kartlägga, upptäcka och motverka risker för diskriminering på en arbetsplats. Metoden fungerar som ögonöppnare och kan användas för att komma igång med arbetet med aktiva åtgärder på arbetsplatsen. Metoden utvecklades av Diskrimineringsombudsmannen (DO).

Växthuset bör kombineras med en grundutbildning eftersom resultatet av hänger samman med personalens kunskaper om vad diskriminering kan vara. Du kan läsa mer om *Växthuset* på <https://www.do.se/stodmaterial/arbetslivet/vaxthuset/>.

TID: Minst 3–6 timmar (workshop, beror på omfattning och upplägg)
FORMAT: Föreläsning, workshop, handledning
MÅLGRUPP: Arbetsplatser

→ TRAKASSERIER, SEXUELLA TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE SÄRBEHANDLING: Rutiner och riktlinjer

Trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande särbehandling på en arbetsplats får stora konsekvenser för både enskilda individer och för verksamhetens arbetsmiljö. Därför finns särskilda krav på rutiner och riktlinjer. Detta regleras dels i diskrimineringslagen och dels i arbetsmiljöregleringen. Vilka är arbetsgivarens skyldigheter enligt respektive lagstiftning när det förekommer olika former av kränkningar? Utbildningen ger kunskap om utredning och åtgärder vid trakasserier och hur vi kan arbeta förebyggande. Vi erbjuder även stöd i vid översyn av befintliga rutiner.

TID: 3–6 timmar (föreläsning/workshop, beror på omfattning och upplägg)
FORMAT: Föreläsning, workshop, handledning
MÅLGRUPP: Arbetsplatser

AKTIVA ÅTGÄRDER I SKOLAN

Vi utbildar om diskrimineringslagens och skollagens regler mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Vad innebär aktiva åtgärder mot diskriminering i skolan? Vilka skyldigheter har skolan när det förekommer kränkningar?

Utbildningen kan kombineras med innehåll från vår grundutbildning, för att ge en djupare förståelse för samspelet mellan normer och mångfald, hur ett gott bemötande kan se ut, och ett normkritiskt perspektiv på likabehandling. Vi erbjuder även en fördjupning kring hur diskrimineringsformen bristande tillgänglighet hänger samman med skollagens regler kring tillgänglighet, såväl som i erbjuder även handledning i arbetet med aktiva åtgärder. Metoden PraLin som är utvecklad av våra kollegor på Antidiskrimineringsbyrån i Uppsala och Malmö mot diskriminering kan vara en hjälp i arbetet.

TID: 2–6 timmar
FORMAT: Föreläsning, workshop och handledning.
MÅLGRUPP: Personal och ledning vid förskola och skola

DISKRIMINERINGSFÖRBUDET

Vi erbjuder en kortare föreläsning med diskussioner om förbudet mot diskriminering. Efter passet har deltagarna en översiktlig kunskap om vilka grupper som skyddas av diskrimineringslagen, vilka former av diskriminering som förbjuds i lagen och inom vilka samhällsområden som lagen gäller. Utbildningen kan även ges på lätt svenska.

TID: 1-3 timmar

FORMAT: Föreläsning, samtal och övningar

MÅLGRUPP: Föreningar, arbetsplatser, skolor och verksamheter för nyanlända

INFORMATION OM ANTIDISKRIMINERING

Vi informerar om antidiskrimineringsbyråns arbete mot diskriminering och för lika rättigheter och mångfald. Vi ger även en översikt av de mest relevanta delarna i diskrimineringslagen.

TID: 1 timme, utan kostnad

FORMAT: Information på plats hos föreningen, skolan, arbetsplatsen eller digitalt.

MÅLGRUPP: Skolor, föreningar, arbetsplatser.

Kontakta oss för att diskutera era utbildningsbehov!

Telefon: 0920-25 99 81 (Helena Stenberg, utbildningsansvarig), 25 99 85 (Stina Carlsson, verksamhetsledare)

E-post: rattighetscentrum.norrboten@sensus.se eller Helena.Stenberg@sensus.se

Hemsida: <https://rattighetscentrum.se/norrboten/kontakta-oss/bestallning-av-informations-utbildningsinsats/>

Vi ser fram emot att höra av er! Aron, Helena och Stina

Piteå kommun

